

Sygn. akt III UK 91/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania M. T.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
o wypłatę emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 maja 2010 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 czerwca 2009 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – w związku z wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 31 października 2008 r., którym przyznano wnioskodawcy M. T. prawo do emerytury od dnia 6 maja 2007 r. – decyzją z dnia 16 grudnia 2008 r. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 6 maja 2007 r. na podstawie

art. 33 w związku z art. 46 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.). Organ rentowy na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawcę.

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji organu rentowego w części zawieszającej prawo do świadczenia emerytalnego.

Wyrokiem z dnia 20 marca 2009 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że M. T. w okresie od 1 września 1980 r. do 31 grudnia 1998 r. i od 1 stycznia 1999 r. do 30 listopada 2002 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie twórcy-muzyk-artysta. Od 1 września 2003 r. wnioskodawca jest zatrudniony w Młodzieżowym Domu Kultury w R. na stanowisku nauczyciela.

Sąd Okręgowy przyjął, że w sprawie ma zastosowanie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do 7 stycznia 2009 r. (uchylony przez art. 37 pkt 5 lit. b) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych – Dz.U. Nr 228, poz. 1507 ze zm. z dniem 8 stycznia 2009 r.). Sąd Okręgowy miał na uwadze to, że wnioskodawca uzyskał prawo do emerytury z tytułu prowadzenia działalności twórczej, jednakże z treści przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie wynika ograniczenie jego stosowania wyłącznie do osób, które nabyły świadczenie z tytułu podlegania ubezpieczeniu pracowniczemu. Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca zakończył działalność twórczą z dniem 30 listopada 2002 r., bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury był pracownikiem i nie podlegał wówczas ubezpieczeniu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako twórca. Skoro przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS miał zastosowanie do wnioskodawcy to w celu wypłaty świadczenia emerytalnego było konieczne uprzednie rozwiązanie przez wnioskodawcę stosunku pracy z pracodawcą na rzecz, którego wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury także wówczas, gdy kontynuowanie zatrudnienia dotyczyło stosunku pracy, który nie stanowił podstawy nabycia prawa do emerytury. Sąd Okręgowy uznał, że istotą regulacji zawartej we

wskazanym wyżej przepisie było wyeliminowanie równoczesnego pobierania w pełnej wysokości 2 świadczeń - emerytury i wynagrodzenia za pracę. Regulacja zawarta w art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej nie narusza praw nabytych, ponieważ nie pozbawia ona prawa do emerytury, ale z kontynuowaniem zatrudnienia bez rozwiązania stosunku pracy łączy konsekwencje w postaci zawieszenia prawa do świadczenia i wstrzymanie jego wypłaty (art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Ustanie przyczyny zawieszenia prawa do emerytury (rozwiązanie stosunku pracy) powoduje wznowienie wypłaty świadczenia. Emeryt nie mógł łączyć bez ograniczeń statusu emeryta i pracownika.

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy. Sąd drugiej instancji podzielając podstawę faktyczną oraz podstawę prawną zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji podkreślił, że przy wykładni art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS trzeba wziąć pod uwagę to, że decyzją z dnia 16 grudnia 2008 r. przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury, ale za datę przyznania prawa do emerytury należy uznać datę, od której następuje wypłata przyznanego świadczenia, czyli dzień 6 maja 2007 r. W ocenie Sądu drugiej instancji, gdyby ustawodawca uznał za uzasadnione, aby zawiesić prawo do emerytury z powodu kontynuacji zatrudnienia od dnia ustalenia prawa do emerytury, to zawarłby w tym przepisie sformułowanie, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu od dnia wydania decyzji. Jeżeli jednak w art. 103 ust. 2a stwierdzono, że chodzi o zawieszenie prawa do emerytury z powodu kontynuacji zatrudnienia bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury ustalonym w decyzji to rzeczą oczywistą jest, że data nabycia tego prawa nie pokrywa się z datą wydania decyzji. Jest to data zazwyczaj wcześniejsza niż dzień wydania decyzji. Data nabycia prawa jest w tym przypadku równoznaczna z dniem, od którego miałyby nastąpić wypłata świadczenia.

Sąd drugiej instancji przyjął, że prawo do emerytury nabywa emeryt. Emerytem zgodnie z art. 4 ustawy emerytalnej jest osoba mająca ustalone prawo do emerytury w decyzji. W decyzji organu rentowego jest ustalona data nabycia prawa do emerytury – w przypadku wnioskodawcy jest to dzień 6 maja 2007 r. Wobec tego, jeżeli wnioskodawca przed dniem nabycia prawa do emerytury (6 maja 2007 r.) był zatrudniony w Młodzieżowym Domu Kultury [...] i kontynuował to

zatrudnienie nadal bez przerwy i kontynuował je także w dacie wydania decyzji organu rentowego (16 grudnia 2008 r.) to jego prawo do emerytury ulega zawieszeniu od początku jego nabycia do dnia rozwiązania stosunku pracy lub do dnia 7 stycznia 2009 r., bo z dniem 8 stycznia 2009 r. przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS przestał obowiązywać.

Sąd drugiej instancji podkreślił, że miał na uwadze stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 – OSNP 2008/5-6/80, zgodnie z którym „w przypadku ustalenia prawa do emerytury orzeczeniem organu odwoławczego zawieszenie jej wypłaty na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) nie może nastąpić przed dniem ustalenia nabycia prawa do emerytury w decyzji organu rentowego”. Według Sądu drugiej instancji powołany wyrok Sądu Najwyższego zapadł w innym stanie faktycznym sprawy. Sąd Najwyższy uznał w rozpoznawanej sprawie, że trudno oczekiwać od wnioskodawcy, aby w celu nabycia prawa do emerytury zwolnił się z pracy przed wystąpieniem z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury, gdyż podczas postępowania o ustalenie prawa do emerytury może okazać się, że nie spełnia on warunków do jego przyznania, lub że to prawo zostanie ustalone decyzją w dacie odległej od daty złożenia wniosku. Wówczas musiałby wystąpić z roszczeniem naprawienia szkody od ZUS na podstawie art. 417 k.c. za bezprawną decyzję. Sąd Najwyższy w powołanym wyroku uznał, że w przypadku przyznania prawa do emerytury, organ rentowy miałby prawo rozliczyć, czy przychody osiągnięte przez wnioskodawcę w tym okresie uzasadniały zawieszenie wypłaty świadczenia lub jego zmniejszenie na zasadach określonych w art. 104-106 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Według Sądu drugiej instancji powołane orzeczenie SN jest wiążące w sprawie, w której zostało wydane. Poza tym w tym stanie faktycznym tamtej sprawy organ rentowy uznał, że zachodzą podstawy do zastosowania art. 415 k.c., dlatego wystąpił z wnioskiem o zwrot spełnionego na rzecz wnioskodawcy świadczenia za lata sprzed ustalenia prawa do emerytury. W niniejszej sprawie Sąd instancji uznał, że nie zachodzą podstawy do rozliczania wnioskodawcy z przychodu za rok 2007 i 2008 r., ponieważ zachodziły podstawy do zawieszenia prawa do wypłaty emerytury za okres od 6 maja 2007 r. z powodu kontynuowania

zatrudnienia. Nie ma też znaczenia, zdaniem Sądu, okoliczność, że do nabycia prawa do emerytury doszło z powodu udowodnienia ukończenia wieku 50 lat życia oraz prowadzenia działalności twórczej lub artystycznej co najmniej 15 lat. Przed wystąpieniem z wnioskiem o przyznanie emerytury wnioskodawca był zatrudniony na umowę o pracę, nie ukończył 65 roku życia, a zatem miał do niego zastosowanie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W art. 103 powołanej ustawy nie ma mowy o rozliczaniu z przychodu osiągniętego z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy w okresie ustalonego prawa do emerytury, bowiem to prawo do emerytury zostaje zawieszane. Sąd drugiej instancji podkreślił, że przepisy ustawy emerytalnej nie nakazują wnioskodawcy bezwzględnego rozwiązania umowy o pracę, ale uniemożliwiają mu do dnia rozwiązania stosunku pracy równoczesne pobieranie emerytury i wynagrodzenia za pracę.

Sąd drugiej instancji powołał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04 (OTK-A 2006/2/15), w którym TK uznał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS za zgodny z Konstytucją RP. W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że emerytura jest w założeniu świadczeniem, które zastępuje, a nie uzupełnia wynagrodzenia ze stosunku pracy. Osoby, które nabyły prawo do emerytury muszą dokonać wyboru między rozwiązaniem stosunku pracy w celu pobierania emerytury albo kontynuowaniem zatrudnienia. Jest to uzasadnione dlatego, że istotą przepisu art. 103 ust. 2a jest wyeliminowanie równoczesnego pobierania obu świadczeń.

Sąd drugiej instancji uznał, że rozliczanie wnioskodawcy z osiągniętego przychodu w latach 2007, 2008 r., a więc uzyskanego przed dniem 16 grudnia 2008 r. w trybie art. 104-106 ustawy emerytalnej w związku z art. 138 ust. 1 i 2 pkt 2 byłoby utrudnione, ponieważ podstawa do ustalenia obowiązku zwrotu nadpłaconego świadczenia została uzależniona od pouczenia wnioskodawcy w decyzji o zasadach powodujących obowiązek zwrotu świadczenia. Skoro organ rentowy wydał decyzję dopiero w dniu 16 grudnia 2008 r. to oznacza, że nie zachodziłyby podstawy do przyjęcia, że ZUS prawidłowo pouczył wnioskodawcę o skutkach prawnych przekroczenia dochodu przed ustaleniem prawa do emerytury.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w całości zaskarżył skargą kasacyjną wnioskodawca. Skargę oparto na obydwu podstawach określonych w art. 398³ § 1

pkt 1 i 2 k.p.c.). W ramach podstawy naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) skarżący zarzucił niewłaściwą wykładnię art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 stycznia 2009 r., przez przyjęcie przez Sąd w zaskarżonym wyroku, że ma on zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako twórca oraz przez przyjęcie, że datą nabycia prawa do uprawnień jest data, od której następuje wypłata przyznanego świadczenia.

W ramach podstawy naruszenia przepisów postępowania (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) skarżący zarzucił naruszenie art. 385 k.p.c. przez bezpodstawne oddalenie apelacji wnioskodawcy jako bezzasadnej.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego oraz o uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy przez wypłatę wnioskodawcy emerytury, ewentualnie o przekazanie sprawy w uchylonym zakresie Sądowi drugiej instancji, względnie Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

W uzasadnieniu podstawy materialnoprawnej skarżący podał, że Sąd Apelacyjny nie odniósł się do podnoszonej przez niego okoliczności, że w art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 stycznia 2009 r. jest mowa o zawieszeniu prawa do emerytury, zatem to zawieszenie może nastąpić od daty w której to prawo zostało ustalone i ubezpieczony uzyskał status emeryta. Wnioskodawca legitymuje się statusem prawnym twórcy – muzyka grającego na instrumentach klawiszowych. W okresie od 1 września 1980 r. do 31 grudnia 1998 r. i od 1 stycznia 1999 r. do 30 listopada 2002 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Wnioskodawca nabył prawo do emerytury jako twórca nie mający statusu pracownika. Według skarżącego niewłaściwe jest stanowisko, że sytuacja prawna twórcy nie będącego pracownikiem odpowiada dokładnie sytuacji pracowników i że art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 stycznia 2009 r., który dotyczy tylko pracowników, będzie miał zastosowanie do skarżącego.

Skarżący powołał się na pogląd zawarty w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r. I UK 229/06 – OSNP 2008/5-6/80, że: „w przypadku ustalenia prawa do emerytury orzeczeniem organu odwoławczego, zawieszenie jej wypłaty na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) nie może nastąpić przed dniem ustalenia nabycia prawa do emerytury w decyzji organu rentowego”. W ocenie skarżącego przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 stycznia 2009 r. mówi o emerycie. Skarżący zaś stał się emerytem w dniu 16 grudnia 2008 r., gdyż w tym dniu organ rentowy wydał decyzję i tym samym została wypełniona dyspozycja art. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dopiero od tej daty można oceniać zachowanie wnioskodawcy co do wyboru dalszego jego statusu – emeryta, czy pracownika. Gdy emeryt wybierze status pracownika to wówczas z datą wydania decyzji przez organ rentowy o nabyciu prawa do emerytury może ono ulec zawieszeniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut błędnej wykładni art. 103 ust. 2 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do 7 stycznia 2009 r. skarżący opiera na założeniu, że przepis ten nie może mieć zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako twórca. Ponadto, według skarżącego, w sytuacji, gdy organ rentowy wydał w dniu 16 grudnia 2008 r. decyzję o przyznaniu mu emerytury, to z tym dniem skarżący stał się emerytem i od tej daty należy zawiesić na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do emerytury w przypadku kontynuowania zatrudnienia.

Rozpoznając te zarzuty należy wyjść od zauważenia, że twórca wykonujący działalność twórczą (art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 8 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych) otrzymuje emeryturę z powszechnego systemu emerytalnego (art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Nie ma podstaw do wyłączenia tej emerytury z systemu. Reforma systemu ubezpieczeń społecznych wprowadzona ustawami: o systemie ubezpieczeń

społecznych oraz o emeryturach i rentach z FUS miała na celu scalenie różnych tytułów podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz zniwelowanie różnic dotyczących odmiennych tytułów ubezpieczeń społecznych. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych posługuje się co do zasady jednym pojęciem ubezpieczonego, bez względu na tytuł kreujący podleganie systemowi ubezpieczeń społecznych, co sprawia, że gwarantuje równe traktowanie wszystkich ubezpieczonych w zakresie warunków objęcia systemem ubezpieczeń społecznych, obowiązku obliczania i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, które wpływają na wysokość, okres wypłaty i zachowanie prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS osoby urodzone przed dniem 1 stycznia 1949 r., ubezpieczone z tytułu działalności twórczej lub artystycznej, mają prawo do emerytury na warunkach określonych dla pracowników wykonujących działalność twórczą lub artystyczną. Osoby ubezpieczone z tytułu działalności twórczej lub artystycznej mają taki sam ubezpieczeniowy status prawny jak pracownicy wykonujący działalność twórczą lub artystyczną i w związku z nim mogą nabyć prawa do emerytury na warunkach określonych dla pracowników (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., III UZP 9/03 – OSNP 2004/3/49).

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Zgodnie z ust. 3 pkt 3 powołanego przepisu dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących działalność twórczą lub artystyczną.

Obowiązujący od dnia 1 lipca 2000 r. przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) został wprowadzony ustawą z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 9, poz. 118). Przepis ten obowiązywał do dnia 7 stycznia 2009 r. – został uchylony

przez art. 37 pkt 5 lit. b) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. Nr 228, poz. 1507 ze zm.) z dniem 8 stycznia 2009 r. Przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 stycznia 2009 r. stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z brzmienia tego przepisu wynikało po pierwsze, że kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy nie miało wpływu na nabycie prawa do emerytury, które to prawo powstawało z mocy ustawy po spełnieniu warunków określonych w przepisach, po drugie, że realizacja tego prawa (wypłata świadczenia) ulegała zawieszeniu w razie kontynuowania zatrudnienia po nabyciu prawa do emerytury niezależnie od wysokości uzyskiwanego przychodu oraz po trzecie, że rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą umożliwiało realizację świadczenia emerytalnego (wznowienie jego wypłaty) bez potrzeby występowania o ponowne ustalenie tego prawa (w sytuacji, gdy ubezpieczony miał ustalone prawo do emerytury). W wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04 (OTK ZU-A 2006 nr 2, poz. 15), Trybunał Konstytucyjny uznał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za zgodny z Konstytucją RP wskazując, że emerytura jest w założeniu świadczeniem, które zastępuje, a nie uzupełnia wynagrodzenie ze stosunku pracy. Osoby, które nabyły prawo do emerytury musiały dokonać wyboru między rozwiązaniem stosunku pracy w celu pobierania emerytury albo kontynuowaniem zatrudnienia. Istotą przepisu art. 103 ust. 2a było wyeliminowanie równoczesnego pobierania obu świadczeń. Przedmiotem ingerencji państwa w omawianym zakresie było wyłączenie prawa do emerytury pobieranej łącznie z wynagrodzeniem za pracę u dotychczasowego pracodawcy. Ograniczenie prawa podmiotowego nie polegało na zniesieniu nabytego prawa do emerytury ani na zmniejszeniu jego zakresu, ale na wprowadzeniu dodatkowych warunków do jego realizacji. W wyniku omawianej regulacji zainteresowane osoby, które nabywały prawo do emerytury, zostały zobowiązane do dokonania wyboru między rozwiązaniem stosunku pracy w celu pobierania emerytury albo

kontynuowaniem zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy. Jej konsekwencją było odsunięcie w czasie możliwości efektywnego korzystania z emerytury do chwili rozwiązania przez ubezpieczonego stosunku pracy z podmiotem, będącym jego pracodawcą bezpośrednio przed dniem nabycia tego prawa. W zakresie wykładni przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie wyrażany był pogląd, że zawieszenie prawa do emerytury w przypadku pozostawania w stosunku pracy jest funkcjonalnie uzasadnione. Zasadą było, że pracownikowi, który nabył prawo do emerytury, przysługuje jedno świadczenie - albo emerytura z ubezpieczenia społecznego albo wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia. Jeżeli istotą art. 103 ust. 2a ustawy było wyeliminowanie równoczesnego pobierania dwu świadczeń – emerytury i wynagrodzenia za pracę w pełnej wysokości, to nie chodziło o zobowiązanie pracownika, który nabył prawo do emerytury, ażeby rozwiązał stosunek pracy, ale chodziło o to, ażeby sam zdecydował czy chce pobierać emeryturę, czy też pozostać w stosunku pracy i pobierać wynagrodzenie za pracę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003 r., II UK 146/03 – OSNP 2004 nr 16, poz. 289; z dnia 19 lutego 2004 r., II UK 274/03 – OSNP 2004 nr 21, poz. 376; uchwała SN z dnia 27 kwietnia 2004 r., II UZP 2/04 – OSNP 2004 nr 17, poz. 303; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2004 r., II UZP 9/04 – OSNP 2005 nr 3, poz. 41).

Bezzasadny jest zarzut błędnej wykładni art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez przyjęcie w zaskarżonym wyroku daty 6 maja 2007 r. (przyznania prawa do emerytury) za początek zawieszenia prawa do świadczenia emerytalnego, a nie – jak chce tego skarżący – daty wydania decyzji organu rentowego – 16 grudnia 2008 r. Z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji wynika, że w zaskarżonej decyzji organu rentowego z dnia 16 grudnia 2008 r. za datę przyznania skarżącemu prawa do emerytury przyjęto datę 6 maja 2007 r. – datę ustaloną w prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego z dnia 31 października 2008 r. Skarżący przed tym dniem był zatrudniony w Młodzieżowym Domu Kultury i kontynuował zatrudnienie, także w dacie wydania decyzji organu rentowego z dnia 16 grudnia 2008 r. Prawo skarżącego do emerytury uległo zawieszeniu na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy

o emeryturach i rentach z FUS. Zawieszenie to – zgodnie z tym przepisem – trwało od początku nabycia prawa do emerytury do dnia rozwiązania stosunku pracy (lub do uchylecia – od stycznia 2009 r. art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych -Dz.U. Nr 228, poz. 1507 ze zm.).

Wykładnia art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS przyjęta przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku nie pozostaje w sprzeczności ze wskazanym w skardze wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06 (OSNP 2008/5-6/80). Słusznie Sąd drugiej instancji wskazał na wzięcie przez Sąd Najwyższy pod uwagę szczególnych okoliczności sprawy I UK 229/06 przy równoczesnej konstatacji że gramatyczna wykładnia art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazuje, że przepis ten łączy konsekwencje w postaci zawieszenia prawa do świadczenia i w efekcie wstrzymania jego wypłaty z kontynuowaniem zatrudnienia po ustalonym w decyzji organu rentowego dniu nabycia prawa do emerytury. Zdaniem Sądu Najwyższego w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę okoliczności sprawy rozpoznawanej nie stanowią usprawiedliwionej podstawy do niezastosowania przepisu zgodnie z zawartą w nim normą prawną, zrekonstruowaną prawidłowo w zaskarżonym wyroku zgodnie z regułami wykładni gramatycznej i niesprzecznie z dyrektywami wykładni funkcjonalnej i tzw. historycznej.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia art. 385 k.p.c. W sytuacji, gdy Sąd drugiej instancji uznał bezzasadność apelacji wnioskodawcy, zastosowanie znajdował przyjęty w podstawie prawnej zaskarżonego wyroku art. 385 k.p.c., a nie art. 386 § 1 k.p.c. odpowiedni subsumcyjnie, w razie uwzględnienia apelacji.

Z powyższych względów uznając, że skarga kasacyjna nie ma uzasadnionych podstaw Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.